

Dohányárusok Közlönye

A MAGYARORSZÁGI NAGY- ÉS KISTÖZSDETULAJDONOSOK SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESETŐJE.

KIADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:
HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Eötvös utca 5. sz.
hová az előfizetési összegek, valamint a kéziratok küldendők.
Előfizetési ár fél évre 5 kor.
Kéziratok nem lesznek visszaadva.

Megjelenik minden hó
1-én és 15-én.
Egyes példány nem kapható.
Előfizetési ár fél évre 5 kor.
Előfizetni csak fél évenként lehet.

TARTALOM: Czélszerű ujjítások. — Vegyes hírek.

Czélszerű ujjítások.

A magyar királyi pénzügyminisztérium kebelében jelenleg egy eszmével foglalkoznak, mely kiválóan czélszerű, igazságos és józan intézmény lenne s remélhetőleg mihamarabb meglesz.

Eme szóbanforgó ujjítás életbejuttatásával egyszeriben segítve lenne a kis tözsdetulajdonosok baján, a nagytözsdék ellen a panaszok elnémulnának s az ország minden városában, de főképp fővárosunkban dohánytözsdék alakulnának, melyek tőkebíró egyének által vezetve jótékony hatással lenne a nagyközönségre, a ki sokat ad arra, hogy félig-meddig kiszáradt szivarok birtokába juthasson.

Az ujjítás kisebb csomagolásban szándékozik a szivarokat a nagytözsdékbe juttatni, miáltal minden kis tözsdetulajdonosnak alkalma nyílik vevőinek ugyanazt a minőségű szivarokat nyújtani, melyeket a jelen viszonyok mellett csak a nagy tözsdetulajdonos képes.

A midőn a szivarok minőségéről beszélünk, ugy azt oly értelemben gondoljuk, mint a hogy azt itt a következőkben összefoglaljuk:

Nyílt titok s így minden szakember előtt jól ismeretes, hogy szivarok szint vegyítve lesznek a ládába csomagolva. Innen magyarázható meg ama anomália, hogy még ama kis tözsdetulajdonosok is, kik elégséges tőke fölött rendelkeznek, nem képesek vevőkörüknek oly szint és fajtájú szivarokat szolgáltatni, mint a hogy azt azok megkívánják, miért is még ezek a tözsdetulajdonosok is apróbb mennyiségben vásárolják be szükségleteiket. Ennek még rossz következménye az is, hogy az árut minthogy senkitem akar nagyobb mennyiségű áruba pénzt fektetni, az átvétel után azonnal tovább adják.

Ezek következtében előfordulhat az az eset, hogy egy kufárnak, szatócsnak egy-egy láda szép világos szivarjai vannak, míg a dohányárusító, bár tízannyi mennyiségre van szüksége, aránylag nem jut ilyen szép áru birtokába.

A nagytözsdékben a ládák fel lesznek bontva s így kiadva, nem csodálatra méltó tehát, ha a nagytözsdé kistözsdéjét oly szivarokkal láthatja el, melyek vevőközönségnek megfelelnek. Ezt egész megérhetőnek tartjuk, mivel senkit sem lehet kötelezni arra, hogy a saját kárára másoknak érdekeit mozdítsa elő. Csak nem fogja a nagytözsdetulajdonos, ha szert teheti az idegen kistözsdéknek kiszolgáltatni, ha azokat a saját kistözs-

déjében tudja elhasználni és a saját vevőkörének képes kedvezni vele.

Nemcsak egyedül ezek az okai annak, hogy már a tözsdé-egyedáruság óta a szivarral, dohánytermékekkel való kereskedés a legalacsonyabb nívaura szállott alá; nem, hanem a legtöbbjének ama véleménye, hogy egy dohánytözsdé vezetésére tőkére nincsen szükség, szintén elősegíti, hogy a kereskedelemnek eme ága oly fölénynek tekintik.

Nem látjuk be, hogy egy oly kereskedőnek, minőnek a dohányelárusítóknak voltaképpen lennie kellene üzletéhez, melynek forgalma 20—30—40, de sőt 70—80.000 korona forgalom mellett ne legyen a forgalom arányában legalább 25 százalék üzleti tőkéje. Ama előítélet, hogy tözsdé vezetéséhez tőkére nincsen szükség, az osztrák aera alatt keletkezett, a hol ugyanis a legtöbben engedélyt — kegyelem révén kaptak, tehát egy kész koldusüzletet. Az idők változtak. Ama államok, melyek állami bevételeik egy részét a dohánygyedáruságnak köszönik, törekesznek a dohánygyártását és annak kereskedelmét modern czélszerű és jövedelmező alapra fektetni.

A dohánygyedáruság a jelenben már nem tekinthető menedékháznak s az, a ki abban közreműködik, a dohánytermékek eladásával foglalkozik, ne számítson „támogatásra“, ne tekintse azt ugy, mintha az állam az ő felségítésére szervezné a dohánytözsdéket, hanem „keresetforrást“ merítsen abból, élvezze befektetett munkájának gyümölcseit.

Ennek következtében megkívánható, hogy a jövőben azok, a kik tözsdéjogra igényt tartanak, ha nem is gazdagok, de koldusok se legyenek, a kik üzleteiket csak mároról holnapra képes vezetni. Megkívánható joggal, hogy legalább 20 százalék a az ország elárusítói közül kereskedő legyen, a kinek megvan a képessége arra is, hogy egy pár ezer darab szivart mindenkor készletben tartson. Ha így lesz, ugy más minőségű áru kerül majd a fogyasztó-közönség kezei közé, a minek következtében tagadhatatlan, hogy ez csak az államkincstár és a nagy fogyasztás előnyére valik.

Ilyen ujjítási szándék, mint ahogy említettük, tényleg meg van és illetékes helyen a legkomolyabban foglalkoznak ez irányban. Kicsinyes okok, esetleg kiadások nem lesznek és nem is szabad, hogy legyenek a megvalósulás akadályai. Sokkal magasabb szempontok azok, a mik a reformálást megkívánják! A szóban forgó terv keresztülvitele alkalmával az üzlet menetele könnyebb lesz,

de a nagy tözsdetulajdonosoknak is, mert hisz bevételeik a kis tözsdéjükön csekélyebb lesz, kárpótolva lesznek, mert a ládákon többé nem lesz veszteségük.

Vegyes hírek.

— **A vasárnapi munkaszünet.** Abban az időben, a mikor a pénzügyminisztérium részéről a rendelet, a vasárnapi munkaszünetet illetőleg, kitélt bocsájtvá, melyben a tözsdetulajdonosok tetszésére bizza valjon vasár- és ünnepnap délutánjaik üzleteiket beakaráják-e csukni vagy sem abban az időben, az elégedetlenség hangjával szemben, mindjárt megmondtuk véleményünket e fölött és az abból álit, hogy a vasárnapi munkaszünet kötelezőségének elrendelése a magy. kir. kereskedelmi minster hatáskörébe tartozik.

Hogy mily helyes volt ebbeli véleményünk bizonyítja ama körlmény, mely szerint a kereskedelmi minster ur magává is tette a vasárnapi munkaszünet elrendelését.

A mint mérvadó helyről értesülünk, a legközelebi jövőben a kereskedelmi minster ur Ó nagyméltósága egy rendeletet fog közzétenni, mely szerint mindama tözsdetulajdonosoknak, kiknek a dohány elárusítása mellett még más czikkek elárusítása van, kötelezőségévé fogja tenni a vasárnapi munkaszünetet, a mennyiben nem fogja tetszésükre az üzlet nyitva tartását, hanem igenis *vasár- és ünnepnap délutánjaira elrendeli azok bezárását*, illetve az ilyen fajta dohánytözsdékre ugyanaz a rendelet vonatkozik, mint bármely más kereskedő vagy iparüzőre. Ezek szerint vasárnap délután csak a mi dohánytözsdetulajdonosok tarthatják a jövőben nyitva üzleteiket, kik kizárólag csak dohány, szivart és az ezekhez szükséges kellékeket árusítják. Fűszeres, papírkereskedő, pálinkás, szatócs, valamint mindazok az üzletek, a hol a dohányneműeken kívül még más egyéb czikkek is kaphatók, kötelesek üzleteiket bezárni. Eme rendelet, mely jótékony hatását kivált az összes vidéki tözsdékre gyakorolja, a fővárosi dohánytözsdetulajdonosok részére is előnnyel jár, mivel a 10 kerület 1000 dohánytözsdé tulajdonosai közül körülbelül 700 lesz kénytelen üzletét bezárni. A többinek meg lesz engedve üzleteiket nyitva tartani, ha csak maguk között nem fognak egyezkedni aziránt, hogy legalább a nyári hónapokra becsukják azt. Ezzel a vasárnapi munkaszünet végleg el lenne intézve, még azok részéről is, a kik attól való félelmükben, hogy egy kis bevételől meg lennének fosztva, nem merik bezárni üzletheir. Ezt az áldozatot is meghozhatják egy pár órai pihenés érdekében.

— **Az orthodox zsidók munkaszünetje.** Hazánk több orthodox zsidó hitközsége az iránt fordult a pénzügyminisztériumhoz, hogy engedélyezze meg, miszerint tagjai, kik dohányelárusítással foglalkoznak, szombaton becsukva tartassák üzleteiket.

Daczára annak, hogy a magy. kir. pénzügyminisztériumban a polgárok vallás szabadságát illetőleg a legmesszebb határig mennek a vallás türelmében, nem hisszük, hogy eme kérésnek helyt adjanak, már csak azon oknál fogva is, mert ez az egész üzletmenetre nézve hátrányos vagyis káros lenne. Azonkívül nem engedhetik meg, mivel más vallásbelieknek is hasonló kérésekkel állhatnak elő és szintén teljesíteni kellene,

mert azoknak is épügy megvan ehhez a jog címük. Mivé lenne akkor a dohányelárusítás intézménye, ha mindenféle vallásbeli polgára az országnak a különféle ünnepnapokon ilyen hasonló kívánsággal hozakodni elő. Az orthodox zsidóknak eme kérésük onnan ered, mert a vasárnapi munkaszünet elrendelése által a többi eddigi rendeletek hatályunk kívül helyezték. Egy ilyen rendelet megengedte a zsidóknak, hogy üzleteiket szombaton valamint más ünnepnapokon becsukhassák, azonban megkivánta, hogy üzleteik előtt egy helyettes által szívt és dohánytermékeket árusítsanak. Minthogy azonban a pénzügyminiszter Ő nagyméltósága rendeletében a vasárnapi munkaszünetet engedélyezi, elcsik természetesen a szombatra vonatkozó fenti e öbbi rendelkezése, ez az oka, hogy az orthodox zsidók most ilyen kéréssel fordulnak a miniszteriumhoz.

— **Magyar dohánytermékek kivitele.** Ezideig csak az osztrák dohányjövődöknek sikerült dohány termékeiket exportálni a magyar dohányjövődék, ha nem is direkt uton, csakis a nyers dohány kivitelével foglalkozott. Sok éven át egyáltalán nem lehetett arról szó, hogy dohány termékeket kifejezett szállítassuk, mivel gyáraink alig voltak képesek a mi szükségletünket fedezni. Az 1896. budapesti kiállítás valamint az 1900. párisi világkiállítás a külföld figyelmét ráterelte a magy. kir. dohánytermékeire, melyek közül kivált a cigaretták külföldön nagy kedveltségnek örvendének. A kezdet nehézsége le van küzdve, kérdés már most vajlon számottevő tekintélyes kivitele igényeinek gyárjaink meg-e tudnak-e felelni, képesek volnának-e bármely kívánt nagy mennyiséget szállítani.

Ebben a tekintetben kétségeink vannak, egyrészt mert hajlunk a pessimizmusra, másrészt mert a viszonyokat ismerjük, s jelenleg is tapasztaljuk, hogy némely fajta szivarok, melynek bár fogyasztása napról napra növekszik, időről-időre mégis csak kifogy a készlete. Véleményünk szerint az csak onnan eredhet, hogy kevés a gyár a szükségelt mennyiség előállítására.

Egyebekben örömmel üdvözöljük az elhatározást, hogy gyártmányainkat külföldre exportálni, és annak ott piacot teremtünk, ez csak arra mutat, hogy a magy. kir. dohányjövődék kezelésében kereskedő szellem lüktet.

— **A székesfehérvári nagytőzsde** Reichard Mór elhalálózásával, ki azt számos éven át kezelte, újból ajánlatra bocsátatott.

Tíz ajánlat közül az elhalálózott özvegyét fogadták el.

Dohányjövődelem. A dohányjövődék elleneségei nagyon is csalódtak lehetnek, ha tudomásukra jut, hogy Németországban az utolsó népszámlálás alkalmával a kimutatás szerint 152.478 egyén foglalkozott a dohányelárusításával, vagyis ennyi egyén élt meg annak jövődelméből. Ezen kimutatásban természetesen még a segédmunkások is bele vannak számítva. Ausztria-Magyarországon elenben a dohánygyedárúság területén 600.000 egyén közzönheti ennek a keresetforrásnak existenciáját. A magányipar jóval takarékosabb, mint az állam által kezelt ipar.

— **Dohányzó gyermekek.** Azokra a veszőlyekre mutat rá egy angol lap, melyekkel a gyermekek körében mindinkább térhódító a dohányzás jár úgy a szellemi mint a testi fejlődés rovására. Angliában nagyban elősegíti ezt a káros élvezetet az olcsó és rossz dohány elárusítása, melyre úgy a rikkancs, mint az iskolású utolsó pennyjét rááldozza. Ebben a tekintetben a nagy dohányzások elégitik ki a szükségletet, s különböző automaták közvetítik az árusítást, egy ilyen czég 50 gépet állított fel s miután naponta mindegyik 200.000 cigarettát állít elő s árusít el, a heti forgalom már milliókra megy. A dohányélvezet különböző módjai között a legkényelmesebb, legelterjedtebb, de egyszersmind a legveszedelmesebb is a cigaretták élvezete. Eleinte a kisebb gyermekek csak nagyobb barátait majmolják, később azonban szenvedélylyé válik náluk a dohányzás. Szegényebb gyermekeknl az éhség csillapítására szolgál, de még más gyermekek

is elébe helyezik a dohányt a datolyának vagy gesztenyének. Különösen az idegrendszerre van káros hatása ennek az élvezetnek. A kezdek reszkete, hamis látás, szabálytalan szívüködés, enésztési zavar, a torok szárazsága, mind a dohány túlságos élvezetere mutat. Egy vidéki gyermekkörház orvosa a korai meüregedést, az arcz fonnyadtságát szintén ebből magyarázza. Nyolcz évi megfigyelés eredményeképpen említjük még, hogy a nemdohányosok testi fejlődésére nézve a dohányzókkal szemben 24 százalékkal többet nyomnak súlyra, 37 százalékkal magasabbak, 42 százalékkal szelebb mellűek s 8-36 köbcenziméterrel tágabb tüdőjük. Észak-Amerika 33 államában törvény tiltja 16-18 éven aluli gyermekek számára dohányt eladni s a rendőrség fel van hatalmazva, hogy a gyermekektől a dohányt vagy pipát elkozzozza. Hasonló intézmények más európai államokban is vannak.

A dohánytermelése a legújabb statisztikai adatok alapján Europa egyes tartományaiban a következők:

Osztrák-Magyar monarchia	61 millió kgr.
Oroszország	55 „ „
Németország	40 „ „
Franciaország	21 „ „
Görögország	7 1/2 „ „
Belgium	4 „ „
Románia	3 1/2 „ „
Bulgária	3 „ „
Bosznia	3 „ „
Németalföld	2 8 „ „
Olaszország	1 8 „ „
Schweicz	1 1/2 „ „
Szerbia	1 1/2 „ „
Svéd és Norvégia	1 2 „ „

Ezek szerint az Osztrák-Magyar monarchia mennyiséget illetőleg első helyen áll.

7918. szám.
903. IV.

Ajánlati hirdetmény.

A fő- és szekvárosi m. kir. pénzügyigazgatóság részéről közhírre tétetik, hogy az Ujpest közszegben megüresedett dohánygyárudára betöltése iránt zárt írásbeli ajánlatok utján 1903. évi márczius hó 5-ik napján d. e. 9 órákor ezen pénzügyigazgatóságnál versenytárgyalás fog tartani.

Az árlejtés tárgyát a versenyzők által az eladás után követelt jutalék fogja képezni és a nagygyárudára kezelése annak fog adatni, a ki a legcsekélyebb eladási díjat követeli, mindazáltal a kincstár fenntartja magának a jogot, hogy a versenyzők között szabadon választhasson, minő fogva az ajánlatvők közül s nki azért, mert ajánlata nem fogadtatott el a kincstárral szemben, igényt nem támaszthat.

Az eddigi nagygyárudára árada kezeléséért 0,65% azaz Hatvanötöszázad százalékol élvezett és a nagygyárudának az 1902. évben 594.846 korona 51 fillér forgalma volt, a melyből a hozzáutalt 154 kisgyárudára szükségletére 575.646 kor. 51 fillér és saját kicsinybeni elárusítására 19.200 korona esett. A dohány nagy és kisgyárudával kapcsolatos bélyegeladásból pedig az eddigi nagygyárudára az 1902. évben 10.778 korona 52 fill. forgalmat ért el.

Vállalkozó az általános forgalomban levő dohánygyártmányok árjegyzékében foglalt valódi Havanna-szivarok elárusítására is nyerhet engedélyt, melyből azonban csak kicsinybeni eladás esetén részesül jutalékban. A dohánygyárudák köteles az összes dohányanyagot a budapesti m. kir. központi dohánygyár raktárból közvetlenül és abból a hozzántalt és még utalandó dohány kisgyárudák szükségletét kielégíteni; köteles továbbá a dohánygyártmányok minden egyes neméből a pénzügyigazgatóság részéről meghatározandó és jelenleg 7000 korona értékkel meghatározott tartalék készletet folyton és érteletlenül tartani és ezenkívül a napi eladásra szükséges gyártmány mennyiséget készletben tartani. A csonkithatlan részlet első beszerzésére óvadékul elfogadható értékpapirokban vagy készpénzben letendő biztosíték mellett a nagy-

gyárudák kérésére a tartani köteles csonkithatlan részlet értéke erejéig hitel is engedélyeztetik.

Az államkincstár a dohánygyárudára jövődelmére semmiféle kezességet nem vállal és a nagygyárudák csak az eladási díjra, valamint a nagygyárudával járó dohánygyártmányok és bélyegjegyek kicsinybeni elárusításából eredő jövődelmére tarthat igényt, a melyből a nagygyárudák kezelésével járó összes kiadásokat fedezni tartozik.

A nagygyárudák csak minden tekintetben megfelelő és lehetőleg Ujpest közszeg központján fekvő helyiségben gyakorolható. A versenyzőben részt nem vehetnek, kik törvény szerint szerződésre nem képesek vagy valamely büntett, csempesített vagy más természetű jövődéki kihágás miatt jogérvényesen eltiltettek. Ha ilyen körülmény az üzlet átadása után jutna a hatóság tudomására, az igazgatóságnak jogában áll az engedélyt azonnal elvonni. Azon ajánlattevő bánatpénze, a kinek ajánlata elfogadtatik, a csonkithatlan készlet beszerzéséig visszatartatik és köteles ajánlattevő a nagygyárudák kezelését az erre vonatkozó értesítés-illetve felhívásban kitűzendő határidő alatt átvenni, ha pedig ezt nem tenné, vagy ajánlattevőtől a versenytárgyalás után visszalépne, betett bánatpénzét elvesztí és a nagygyárudára betöltése céljából az ő kárára és költsegeire új versenytárgyalás fog kiírtni.

A ki írásbeli ajánlatot kíván benyújtani, köteles a fent jelzett csonkithatlan készlet értékének 10 százalékat, vagyis 700 koronát készpénzben vagy biztosítékul elfogadható értékpapirokban a budapesti IX. ker. állampénztárnál bánatpénzket letenni és az állampénztárból nyerendő nyugtát ajánlatához csatolni. Az ajánlatban a követelt eladási díj nemcsak számokkal, hanem betűkkel is kiírandó és abba azon nyilatkozat is felveendő, hogy ajánlattevő az árjegési feltételeket ismeri, azoknak magát aláveti.

Az ajánlatához egyuttal a magyar állampolgárságot, nagykorúságot, polgári állást, erkölcsi kifogástalanságot és vagyoni állapotot igazoló bizonyítványok is csatolandók. Hiányos, vagy a felsorolt kelleket nem tartalmazó, vagy olyan ajánlatok, a melyek határozatlanul állítanak ki, vagy más versenyzők ajánlatára hivatkoznak, vagy a kitűzött határidő után nyujtának be, ugy nemkülönbön táviratok is figyelembe nem vétetnek.

A további feltételek valamennyi m. kir. pü. igazgatóságnál és püöri biztosságnál meg tudhatók, valamint a dohánygyártmányok eladására vonatkozó szabályokból kivételök.

Az ekképpen felszerelt és 1 koronás bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatok a fő- és szekvárosi m. kir. pü. igazgatóság főnökénél (Budapest, IX., Vámpalota I. em. 19. ajtó) 1903. márczius 4-ik napján d. e. 12 óráig személyesen vagy postán benyujtandók s a boricékon kitüntetendők: „Ajánlat az ujpesti dohánygyárudára átvételére” és „terhelve . . . koronáról szóló állampénztári nyugtával.” Az ajánlat mintája:

„Én alulírott hajandó vagyok az ujpesti dohánygyárudára kezelését az e részben fennálló szabályok szem előtt tartása és (betűkkel kiirandó) % eladási díj kikötése mellett átvenni.”

Egyuttal kijelentem, hogy a dohánygyárudák részére fennálló szabályokat, valamint az ajánlati hirdetményben foglalt feltételeket ismerem és azoknak magamat alávetem.

Polgári állásomat, kifogástalan erkölcsiségemet, magyar állampolgárságomat, nagykorúságomat és vagyoni viszonyaimat feltüntető hatóság bizonyítványokat és 700 kor. bánatpénzem létételének igazolásául az állampénztári nyugtát csatolom.

Az árudát Ujpesten . . . . . utca . . . . . szám alatt lévő helyiségemben fogom kezelni.

Budapusten, 1903. január hó 27-én.

Wolf/rumb

kir. tanácsos, pénzügyigazgató.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK-GROSS UND KLEINVERSCHLEISSER UNGARNS).

INHALT: Praktische Reformen. — Vermischtes.

Praktische Reformen.

Eine Idee, wie sie praktischer, gerechter und vernünftiger gar nicht eronnen werden könnte, ist gegenwärtig der Gegenstand genauen Studiums im Schosse des k. u. Finanzministeriums und hoffentlich auch der recht baldigen Ausführung gewiss. Durch Einführung der in Rede stehenden Reform würde mit einem Schlage sämtlichen Tabak-Kleinverschleissern geholfen, die Klagen gegen die Grosstrafikanten würden verstummen und in allen Städten des Landes, hauptsächlich aber in der Hauptstadt, würden Tabak-Trafiken entstehen, welche von kapitalskräftigen Leuten geführt, eine Wohlthat für das grosse Publikum wären, das auf die Ausfolgung einer halbwegs abgelegenen Zigarre, in allen gewünschten Farben, etwas hält.

Die Reform beabsichtigt die Zigarren in kleinere Gebinde in den Grossverschleiss gelangen zu lassen, wodurch es jedem Tabak-Kleinverschleisser, der über etwas Kapital verfügt, ermöglicht wäre, seinen Kunden die Zigarren in derselben Qualität verabfolgen zu können, wie es dermalen nur der Grosstrafikant allein im Stande ist.

Wenn wir von Qualität sprechen, so wenden wir dieses Wort in dem Sinne an, wie wir ihn folgenderweise ausführen: Es ist kein Geheimniss und daher jedem Fachkenner bekannt, dass die Zigarren in Bezug ihrer Farbeintheilung, gemischt, in den Kisten verpackt werden. Aus dem Grunde entsteht die Anomalie, dass selbst solche Verschleisser, die immerhin Kapital zu ihrem Geschäfte haben, nicht jene Waare erlangen können, die sie für ihre Kunden benötigen, aus welchem Grunde sie die Waaren natürlich in geringen Quantitäten einkaufen. Die weitere schlimme Folge hiervon ist diejenige, wonach die in den Grosstrafiken ausgefassten Zigarren, bald nach der Übernahme verkauft werden, weil sich eben Niemand in den Besitz eines grösseren Quantum Waare setzen will, das er nicht braucht. So geschieht es, dass häufig der Greisler ein Kistchen leichter Zigarren hat und der Verschleisser, der zehnmal so viel braucht, nicht, oder zumindest im Verhältniss nicht genügend. In den Grosstrafiken werden die Kisten nacheinander geöffnet und die Zigarren ausgefolgt, wobei es nicht Wunder zu nehmen braucht, dass der eigene Kleinverschleiss mit der nothwendigen, vom Publikum gewünschten Waare versorgt wird. Wir finden das für sehr einleuchtend, nachdem kein Mensch dazu verhalten werden kann, einem Anderen zu nützen und sich selber zu schaden.

Aber nicht nur allein diese Umstände sind es, die den Tabak-Verschleiss seit Beginn des Tabak-Monopols auf die

niedrigste Stufe des Handelsbetriebes gebracht hat, vielmehr ist es, wie gesagt, die grundfalsche Auffassung eines Jeden, der eine Tabaktrafik eröffnet, dass man zu einem solchen Geschäfte kein oder nur sehr geringes Kapital braucht. Unsinn! Wir sehen nicht ein, warum ein Kaufmann, wie es eigentlich der Tabakverschleisser sein müsste, zu seinem geschäftlichen Betriebe im Umfange von 20—30—40 auch 70 und 80.000 Kronen, nicht zumindest ein Betriebskapital von 25% seines Konsumes haben soll. Das Vorurtheil, oder nennen wir ihn lieber Unsinn, dass man zu einer Trafik kein Geld braucht, entstand ebenfalls in der österreichischen Aera, wo die Meisten statt einer Pfründe, eine Trafik-Lizenz erhielten, also ein besseres Bettelgeschäft. Indess sind die Zeiten andere geworden. Jene Staaten, die aus dem Ertragnisse des Tabak-Monopoles einen Theil ihrer Staatseinkünfte beziehen, müssen darauf bedacht sein, die Industrie und den Handel in moderner, praktischer, rentablen Weise zu führen. Das Tabak-Monopol kann heute nicht mehr als allgemeines Versorgungshaus gelten und derjenige, der gleichviel in welcher Eigenschaft dabei beschäftigt ist, darf keine „Unterstützung“ sondern nur einen „Verdienst“ für seine Arbeit beanspruchen.

Aus dem Grunde kann und muss auch verlangt werden, dass die Verschleisser der Zukunft, wenn auch nicht aus reichen Leuten, aber auch nicht aus Bettlern bestehen, die ihr Geschäft von heute auf morgen zu führen in der Lage sind. Es kann billig verlangt werden, das zumindest 20% der im Lande sich befindlichen Verschleisser Kaufleute seien, die in der Lage sind, sich einige tausend Stück Zigarren auf Lager zu legen. Geschieht dies, wird die Waare ganz anders in die Hände der Konsumenten gelangen, wie dies heute der Fall ist und das wäre ein hoher Gewinn für den Konsum und den Staatsschatz.

Wie gesagt, die Absicht eine durchgreifende Reform nach dieser Richtung hin durchzuführen, liegt allen Ernstes vor und sie muss mit wahrhafter Genugthuung erfüllen. Kleinliche Bedenken, wie diejenigen eines etwaigen Kostenpunktes, können und dürfen dabei keine Rolle spielen, weil die Entscheidung hierfür eine ungleich weit höhere ist. Was aber Allem die Krone aufsetzt, ist die Thatsache, dass bei Ausführung des in Rede stehenden Projektes, der geschäftliche Gang ein rascher, angenehmer, die Beamtenschaft entlastender zu werden verspricht. Aber auch die Grosstrafikanten, deren Kleinverschleisser dadurch natürlich einen geringeren Nutzen erzielen würden, wären dadurch entschädigt, weil sie keinen Verlust an den Kisten in Zukunft zu erleiden hätten.

Vermischtes.

Die Sonntagsruhe. Gleich nach Erscheinen der vom kön. ung. Finanzministerium erlassenen Verordnung, welche die Schliessung der Geschäftlokale der Trafikanten an Sonntag Nachmittagen gestattet, hatten wir, gegenüber der zu Tage getretenen Unzufriedenheit, welche von vielen Seiten aus laut wurden, unserer Meinung Ausdruck verliehen, dass den ergänzenden Theil dieser Verordnung, nämlich Derjenige, welcher die Geschäftlokale zu schliessen anbefiehlt, der kön. ung. Handelsminister anzuordnen hätte.

Wie richtig unsere Ansicht war, beweist der Umstand, wonach in der That der Herr Handelsminister die Angelegenheit der Sonntagsruhe zu der seinigen machte, nachdem das Schliessen der Geschäftlokale das Finanzministerium, jedem der es wünschte, gestattete.

In Folge dessen erlässt nun, wie wir von kompetenter Seite vernehmen, Se. Excellenz der Herr Handelsminister demnächst eine Verordnung, welche jenen Tabak-Verschleissern, die ihr Geschäft mit irgend einem Nebenartikel verbunden haben, das Schliessen der Geschäftlokale an Sonntag Nachmittagen anbefiehlt und unterliegen diese Tabakverschleisse den nämlichen Bestimmungen, wie all jene Geschäfts- oder Gewerbetreibende, auf welche der bezügliche Gesetzartikel, bezüglich der allgemeinen Sonntagsruhe, Anwendung findet.

Demnach werden daher in Zukunft nur jene Tabakverschleisser ihre Geschäftlokale an Sonntag Nachmittagen offen halten dürfen, welche ausschliesslich Tabak, Zigarren, Zigaretten und Rauchrequisiten verkaufen. Spezereihändler, Greisler, Papierhändler, Branntweiner, überhaupt all jene Trafiken, in denen ausser Trafikgegenständen noch andere Artikel zu haben sind, müssen ihre Geschäftlokale sperren.

Mit dieser Verordnung, die ihre wohlthätige Wirkung auf sämtliche Provinztrafikanten ausübt, erzielen auch die hauptstädtischen Trafikanten den Vortheil, dass von den in den 10 hauptstädtischen Bezirken sich befindlichen 1000 Tabakverschleissern ungefähr 700 ihre Geschäftlokale sperren müssen. Den Übrigen ist das Offenhalten ihrer Lokale gestattet, wenn sie es nicht vorziehen sollten, unter einander ein Abkommen zu treffen, wobei sich Alles verpflichtet, zumindest in den Sommermonaten ihre Geschäfte zu schliessen; damit wäre die Frage der Sonntagsruhe vollständig erledigt und wir glauben auch, dass selbst Diejenigen, welche ihre Geschäftslokale an Sonntag Nachmittagen nicht zu schliessen wünschen, weil sie einen Entgang ihres Einkommens fürchten, das kleine Opfer bringen dürfen, um ein paar Stunden der Ruhe wöchentlich zu geniessen.

Die Samstagsruhe der orthodoxen Juden. Mehrere orthodox-jüdische Gemeinden des Landes sind beim Finanzministerium um die Erlaubniss eingeschritten, dass es ihren Mitgliedern, welche einen Tabakverschleiss ausüben, gestattet werde, an Samstage ihre Geschäftlokale zu schliessen.

Obgleich im kön. ung. Finanzministerium, in Hinsicht des Glaubens sämtlicher Staatsbürger die weitgehendste Toleranz herrscht, sind wir der Meinung, dass dieser Bitte kaum Folge gegeben wird und zwar würde dies in erster Reihe aus geschäftlichen Rücksichten und Nachtheilen, welche der Tabak-Regie daraus erwachsen würden, nicht möglich sein. Aber auch mit Rücksicht darauf, dass vor dem Gesetze sämtliche Konfessionen gleiche Rechte besitzen müssen, könnte dem Verlangen keine Folge gegeben werden, weil sonst jede Konfession das Recht hätte, an ihren Feiertagen das Geschäft zu schliessen.

☞ Nagy- és kistőzsdék figyelmébe! ☞

POJATZI és TÁRSA

cs. kir. szabadalmazott gyufanemű gyárai DEUTSCH-LANDSBERGBEN (Graz mellett)

ajánlják legjobb minőségűeknek elismert gyufagyártmányait és pedig úgy **kénes-**, mint különben **szalon-gyufájokat**.

E gyufa-gyártmányok Magyarországon nagy kedveltségnek és rendkívüli keresletnek örvendenek, főleg a

Millenium-gyufa,
Magyar korona-svédgyufa

Magyar honvéd-szobor-gyufa
Krokodil-gyufa és

Magyar imperial-gyufa

elegáns kerek dobozokba csomagolva, melyek kiváló magyar államférfiak arczképeivel díszítvék.

Rips-gyufa dobozokban és csomagokban kaphatók.

Kérjük szíves rendeléseiket közvetlenül **Deutsch-Landsbergbe** intézni. A legolcsóbb ártételeket tartalmazó árjegyzékünkkel szívesen szolgálunk. — **Budapest és közvetlen környéke részére V., Hajnal-utca 9. sz. alatt van raktárunk.**

Pojatzi Fl. és Társa cs. kir. szabadalmazott gyufanemű-gyára
DEUTSCH-LANDSBERGBEN (Graz mellett).

A világ
legismertebb és
legrégebb gyárt-
mánya!

Minden kis- és nagy-
tőzsdében, valamint nagyke-
reskedésekben kapható.

Ältestes
renomirtes Fabrikat
der Welt!

Zu haben in allen Klein-
und Grosstrafiken und
Grosshandlungen.

==== **Feltűnő ujdonság.** ====

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a do-
hányzó egyszer veszi és többé
mást nem szíhat

legjobb valódi francia

szivarkapapir és szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Goldzieher Gézánál

Budapest, V., Sas-utca 29. szám.